

Toekomstanalyse

Update 2017

Datum: 11 december 2017
Versie: Definitief

1. Inleiding	3
2. Haalbaarheid van de missie	6
Ontwikkeling van de dekkingsgraad.....	6
Ontwikkeling van de duration en uitkeringenstroom	8
Overzicht triggers	9
3. Kosten	10
Kostenvoorziening	10
Kosten in relatieve zin	11
Kosten per deelnemer	12
Overzicht triggers	13
4. Evenwichtige belangenafweging	14
Governance	14
Communicatie en draagvlak deelnemers	14
Overzicht triggers	15
5. Samenvatting en conclusies	16

1. Inleiding

SPT is een pensioenfonds dat voorzieningen treft bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden voor tandartsen en tandarts-specialisten. Vanaf 1997 treden geen nieuwe deelnemers meer toe en is SPT een gesloten fonds. Om deze reden zal de levensduur van SPT eindig zijn en zal er in de toekomst voor een andere uitvoeringsvorm moeten worden gekozen.

Om die afweging te kunnen maken stelt het bestuur jaarlijks een toekomstanalyse op. Bij de analyse zijn de missie, visie en strategie van het fonds leidend.

De missie van SPT is als volgt geformuleerd:

Uitzicht bieden op gemiddeld 1,15% verhoging per jaar op lange termijn.

Om aan de missie invulling te geven heeft SPT de volgende visie:

- Verhoging van de pensioenen is voor deelnemers van belang voor behoud van koopkracht. De hoogte en ontwikkeling van inflatie is echter niet te voorspellen en SPT kan zich hiertegen niet aantoonbaar effectief indekken. De mate waarin de verhoging gelijke tred houdt met de inflatie is een risico voor de deelnemer.
- Bij evenwichtige belangenafweging is het pensioenresultaat (= koopkracht) per geboortegroep een factor van betekenis, maar de hoogte en het risico van het pensioenresultaat (per geboortegroep) is voor SPT geen doel.
- Solidariteit moet gebaseerd zijn op collectiviteit, reciprociteit en schaalvoordelen waar in beginsel alle deelnemers van kunnen profiteren. Dat is delen van beleggingsrisico, langlevensrisico en kosten. Van tevoren staat niet vast wie in welke mate profiteert.
- Grote en kleine pensioenen zijn even belangrijk.
- Een bestuur bestaande uit tandartsen en pensioenprofessionals biedt de ideale mix van communicatie met de deelnemers en deskundigheid.
- Lage vermogensbeheerkosten verhogen het rendement.
- Beleggingsrisico wordt gemiddeld op lange termijn beloond; renterisico niet.
- Beleggingsrendement moet op een maatschappelijk verantwoorde manier behaald worden.
- Een gesloten pensioenfonds kan zich relatief weinig risico veroorloven.

SPT beoogt de missie te verwezenlijken door middel van de volgende strategie:

- Teneinde de gewenste toeslag mogelijk te maken, stuurt SPT op de samenstelling van de beleggingsmix en het risico, zoals gemeten door het vereist eigen vermogen. SPT stuurt niet op de hoogte en het risico van het pensioenresultaat.
- SPT kort bij een slechte financiële positie, indien nodig, de pensioenen in vijf jaar.
- SPT communiceert direct en helder over kansen en risico's door bijvoorbeeld de hoogte en het risico van het pensioenresultaat per geboortegaargroep.
- SPT heeft een focus op kostenbeheersing.
- Om vertrouwen bij de deelnemers te creëren dat hun belangen evenwichtig worden afgewogen, heeft SPT een bestuur dat bestaat uit tandartsen en pensioenprofessionals.

In het verleden is gebleken dat een (beroeps)pensioenfonds de ideale uitvoeringsvorm was voor deze strategie. Dit is te danken aan de volgende kenmerken van een pensioenfonds:

1. Een pensioenfonds is in staat om op lange termijn uitzicht te bieden op toeslagen door het nemen van beleggingsrisico, terwijl het op korte termijn periodes van onderdekking mag doorstaan.
2. Een pensioenfonds biedt de mogelijkheid tot participatie door de achterban, zodat evenwichtige belangenafweging mogelijk wordt.
3. Een pensioenfonds kan kostenefficiënt werken, omdat het geen winstoogmerk of andere belangen heeft.

In dit rapport wordt de situatie van SPT geëvalueerd met als doel te analyseren of dit pensioenfonds nog steeds de optimale uitvoeringsvorm is om de missie te verwezenlijken.

Kernvragen bij de evaluatie zijn:

1. **Haalbaarheid van de missie:** Kan SPT haar missie van uitzicht bieden op gemiddeld 1,15% verhoging per jaar op lange termijn waarmaken? Met andere woorden, kan SPT voldoende beleggingsrisico nemen om de beoogde verhoging mogelijk te maken en tegelijkertijd de kortetermijnrisico's doorstaan?
2. **Aanvaardbaar kostenniveau:** Zijn de kosten laag genoeg (zowel in relatieve als in absolute zin) om uitholling van de beoogde toeslagverlening te voorkomen en is de kostenvoorziening hiervoor toereikend?
3. **Borging van organisatie en governance:** Is de organisatie en governance dusdanig gewaarborgd dat evenwichtige belangenafweging mogelijk is?

Per vraag worden een aantal indicatoren getoond op basis waarvan de vraag beantwoord wordt of SPT nog steeds de ideale uitvoeringsvorm is. Voor deze zijn triggers geformuleerd. Deze triggers dienen als handvat voor een mogelijke discussie over de toekomstbestendigheid van het fonds.

SPT

Pensioenfonds Tandartsen
en Tandarts-specialisten

Door middel van dit rapport wordt tevens antwoord gegeven op het verzoek van DNB aan SPT om een analyse te maken van de toekomstbestendigheid van het fonds.

2. Haalbaarheid van de missie

Kernvraag: Kan SPT haar missie van uitzicht op 1,15% verhoging op lange termijn waarmaken? Met andere woorden, kan SPT voldoende beleggingsrisico nemen om de beoogde verhoging mogelijk te maken en tegelijkertijd de kortetermijnrisico's te doorstaan?

De haalbaarheid van de missie wordt jaarlijks beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

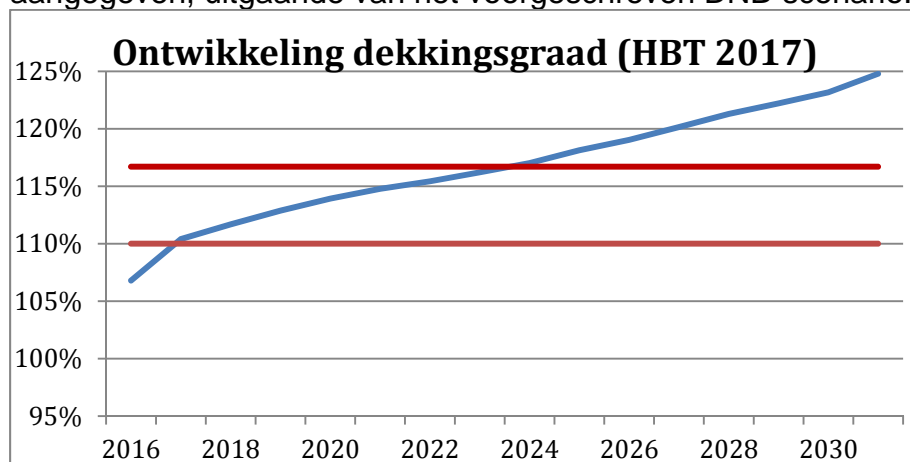
- Ontwikkeling van de dekkingsgraad
  - Verwachte eerste jaar van toeslagverlening
  - Verwachte eerste jaar van volledige toeslagverlening (1,15%)
- Gemiddelde toeslagverlening periode van 15 jaar
- Verwacht pensioenresultaat (mediaan)
- Verwacht pensioenresultaat (slecht weer scenario)
- Ontwikkeling van de duration en uitkeringenstroom.

Ontwikkeling van de dekkingsgraad

De dekkingsgraad is een belangrijke graadmeter voor de financiële positie van het pensioenfonds. De dekkingsgraad is een belangrijk criterium voor het toekennen van toeslagverlening:

- *vanaf 110% is toeslagverlening mogelijk:
Trigger: dient naar verwachting binnen 5 jaar gerealiseerd te kunnen worden.*
- *vanaf 117%¹ is volledige toeslagverlening mogelijk (1,15%).
Trigger: dient naar verwachting binnen 15 jaar gerealiseerd te kunnen worden.*

In onderstaande grafiek is de verwachte ontwikkeling van de dekkingsgraad aangegeven, uitgaande van het voorgeschreven DNB-scenario.

Bron: Haalbaarheidstoets mei 2017 (mediaan)

¹ Op basis van 30 september 2017

Uit de grafiek blijkt het volgende:

- De beleidsdekkingsgraad heeft per 30 september 2017 een niveau bereikt van 110,6%, voldoende om (een beperkte) toeslag te kunnen verlenen
- Naar verwachting bereikt het fonds in 2023 een dekkingsgraad van 117%, dat wil zeggen het niveau waarop naar verwachting de beoogde toeslagverlening van 1,15% volledig kan worden toegekend.

Conclusie: het fonds bereikt binnen de gestelde termijnen het niveau waarop gedeeltelijk respectievelijk volledige toeslagverlening mogelijk is.

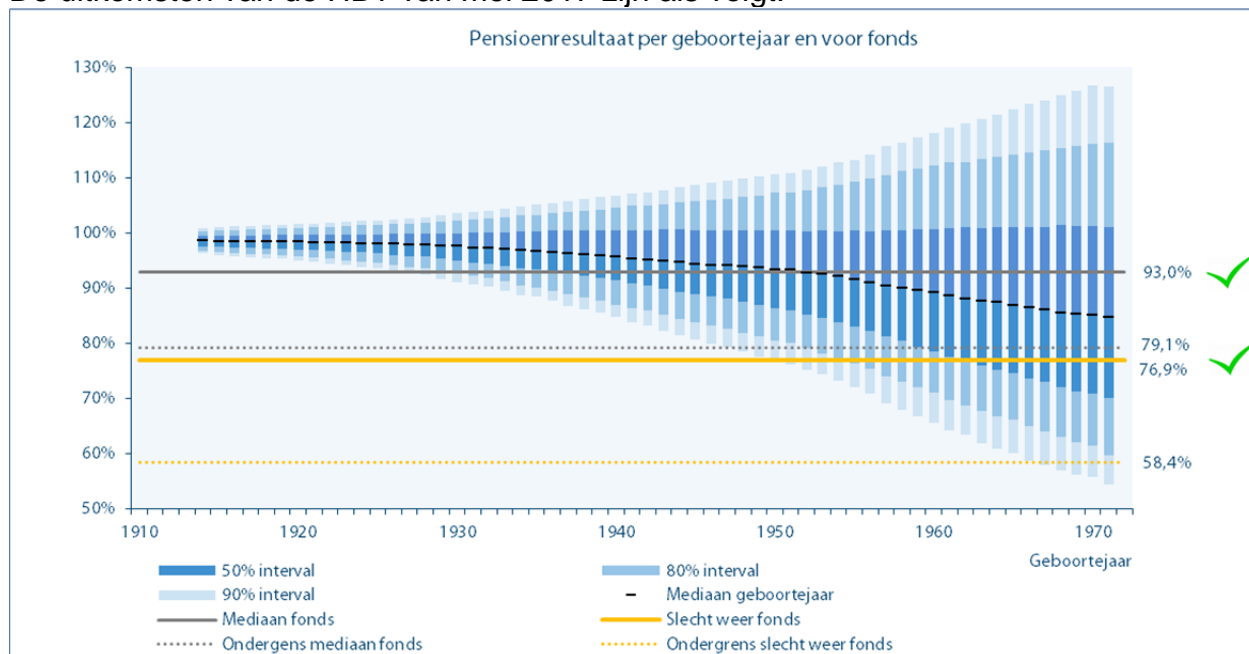
Pensioenresultaat en verwachte toeslagverlening

Het pensioenresultaat over een periode van 60 jaar, zoals jaarlijks wordt berekend door middel van de haalbaarheidstoets, is een belangrijk criterium. Daarnaast vormt de gemiddelde verwachte toeslagverlening over een periode van 15 jaar een belangrijk element ter beoordeling.

Het fonds hanteert de volgende triggers:

- Pensioenresultaat mediaan: ten minste 79,1%²;
- Pensioenresultaat slecht weer: ten minste 55,1%³;
- Gemiddelde toeslagverlening 15 jaar: ten minste 0,5%.

De uitkomsten van de HBT van mei 2017 zijn als volgt:

² Genoemde ondergrens is vastgelegd in de risicohouding van het fonds.

³ Genoemde ondergrens is vastgelegd in de risicohouding van het fonds.

Uit het bovenstaande blijkt dat het pensioenresultaat voldoet aan de daaraan gestelde triggers:

- Mediaan: 93,0% ten opzichte van ondergrens van 79,1%
- Slecht weer scenario: 76,9% ten opzichte van 55,1%.

De gemiddeld verwachte toeslagverlening over een periode van 15 jaar is als volgt:

- 0,88% ten opzichte van de door het bestuur geformuleerde trigger van 0,5%.

Conclusie: zowel het pensioenresultaat als de verwachte toeslagverlening voldoen aan het daaraan gestelde triggerniveau.

Ontwikkeling van de duration en uitkeringenstroom

De duration van de voorziening pensioenverplichtingen is een belangrijke graadmeter voor de beleggingshorizon. Een lage duration of een snelle afname van de duration duiden op een lage mogelijkheid om risico te nemen. De uitkeringenstroom is een andere manier om een beeld te krijgen bij de beleggingshorizon van SPT. Een korte beleggingshorizon duidt op een lage mogelijkheid om risico te nemen.

Trigger: de duration van het fonds dient ten minste 7,5 te bedragen.

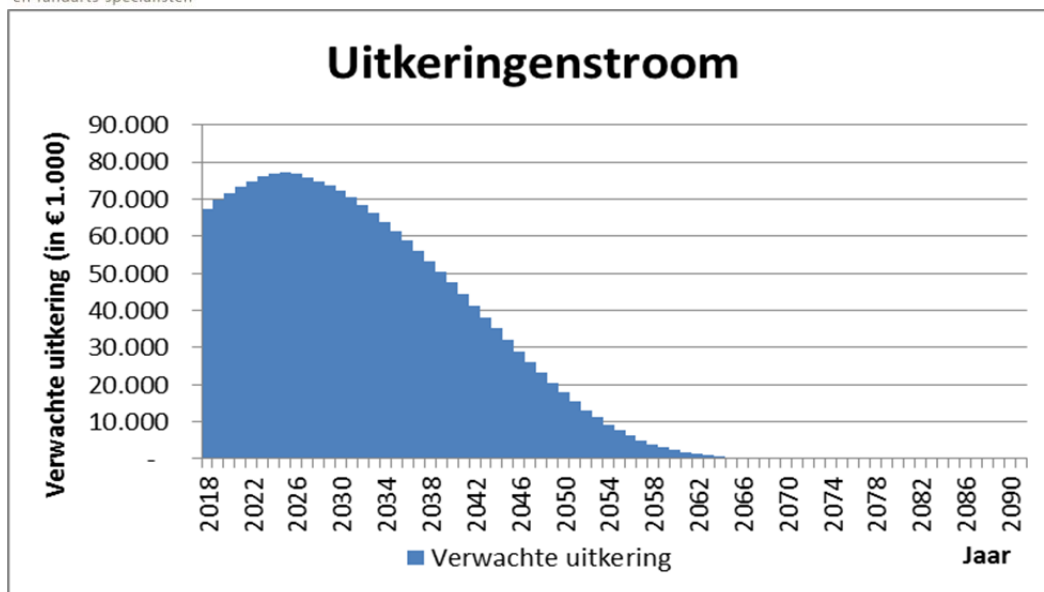
Onderstaand is de verwachte ontwikkeling van de duration opgenomen, berekend op zowel de forwardcurve ultimo september 2017 als op een rekenrente van 3%.

Modified duration			
		O.b.v. forwards uit RTS	
		30-09-2017	O.b.v. 3% rekenrente
	Ultimo jaar	Modified duration	Modified duration
Huidige situatie	2017	12,7	11,7
Over 5 jaar	2022	10,6	9,9
Over 10 jaar	2027	9,0	8,5
Over 15 jaar	2032	7,6	7,2
Over 20 jaar	2035	6,3	6,1

De (modified) duration blijft de komende tien jaar rond de 10 liggen. Dat wil zeggen dat pieken en dalen in de beurskoersen in die periode kunnen worden doorstaan. Een herstelperiode van 5 à 10 jaar acht SPT voor aandelenkoersen acceptabel. Vandaar dat het bestuur een duration van 7,5 als triggerniveau heeft gedefinieerd.

In onderstaande grafiek is de verwachte uitkeringenstroom van het fonds opgenomen. Naar verwachting nemen de jaarlijkse uitkeringen tot 2025 nog toe. De uitkeringen houden zeker tot de jaren 50 en 60 van deze eeuw aan.

Naar het oordeel van het bestuur is de beleggingshorizon voldoende om op verantwoorde manier beleggingsrisico te nemen.

Overzicht triggers

	criterium	Trigger	Resultaat toekomstanalyse	Oordeel bestuur
Haalbaarheid missie				Voldoet
Start toeslagverlening	Dekkingsgraad > 110%	Binnen 5 jaar	2017 (0 jaar) Reeds gerealiseerd	Voldoet
Volledige toeslagverlening	Dekkingsgraad > 117%	Binnen 15 jaar	2023 (6 jaar)	Voldoet
Pensioenresultaat (mediaan)	Resultaat HBT (60 jaar)	Minimaal 79,1%	93,0%	Voldoet
Pensioenresultaat (slecht weer)	Resultaat HBT (60 jaar)	Minimaal 55,1%	76,9%	Voldoet
Gemiddelde toeslagverlening (15 jaar)	Resultaat HBT (15 jaar)	Minimaal 0,5%	0,88%	Voldoet
Ontwikkeling duration	Voldoende duration	Minimaal 7,5	2017: 12,7 2027: 9,0	Voldoet

In bovenstaand overzicht zijn de triggers samengevat. De conclusie is dat het fonds voldoet aan de triggerniveaus die zijn vastgesteld om de haalbaarheid van de missie te beoordelen.

3. Kosten

Kernvraag: Zijn de kosten laag genoeg (zowel in relatieve als in absolute zin) om uitholling van de beoogde toeslagverlening te voorkomen en is de kostenvoorziening toereikend?

Kostenvoorziening

De hoogte van de kostenvoorziening heeft rechtstreekse invloed op de mogelijkheid om de pensioenen te verhogen. Een ontoereikende voorziening kan alleen worden aangevuld uit het vermogen en zal het toeslagpotentieel aantasten. Met andere woorden, in het geval van overgang naar een andere uitvoeringsvorm, dient het fonds over voldoende middelen te beschikken om de toekomstige uitvoeringskosten te dragen.

Bij de bepaling van de kostenvoorziening is uitgegaan van zelfstandig voortbestaan voor de periode dat dit kostenefficiënt is. De kosten bij een collectieve overdracht van de verplichtingen zijn geschat op 5% van de op dat moment aanwezige voorziening bij het fonds⁴. Uit onderstaande tabel blijkt dat de kostenvoorziening als percentage van de totale voorziening in de komende 20 jaar stijgt van 3,3% naar 5,7%. Een belangrijk criterium voor het beoordelen van de toekomstbestendigheid van het fonds vormt het bereiken van de kostenefficiënte grens voor overdracht van 5%.

Trigger: de benodigde kostenvoorziening dient niet meer te bedragen dan 5%.

Kostenvoorziening		
De kostenvoorziening omvat alle verwachte toekomstige kosten, uitgaande van zelfstandig voortbestaan t/m 2049 en kosten bij overdracht verplichtingen in 2049. In onderstaande tabel is opgenomen hoe hoog de kostenvoorziening naar verwachting is als opslag op de totale voorziening.		
	Ultimo jaar	Kostenvoorziening als opslag op totale voorziening
Huidige situatie	2017	3,3%
Over 5 jaar	2022	3,6%
Over 10 jaar	2027	4,0%
Over 15 jaar	2032	4,7%
Over 20 jaar	2037	5,7%

⁴ Bron: Indicatieve opgave van Aegon.

De kostenvoorziening wordt eind 2017 opnieuw vastgesteld en bedraagt naar schatting €54 miljoen (3,3% van de voorziening). Deze voorziening is adequaat om gedurende de gehele looptijd van het fonds de kosten te voldoen⁵.

Conclusie: uit het overzicht blijkt dat de kostenvoorziening de komende 10 jaar geleidelijk zal stijgen. Pas rond 2035 wordt het triggerniveau van 5% bereikt.

Kosten in relatieve zin

De omvang van het pensioenfonds is een indicator voor de kostenbasis van het pensioenfonds. Hoe kleiner het pensioenfonds, hoe meer de (vaste) kosten drukken op het rendement en daarmee het toeslagpotentieel aantasten.

Trigger: de kosten dienen niet meer te bedragen dan 0,25% van de Technische Voorziening.

Onderstaande tabel geeft de verwachte ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen⁶ weer, berekend op basis van de rentetermijnstructuur van DNB. Verder is het verwachte kostenniveau opgenomen en is dit geconfronteerd met de omvang van de voorziening.

Kosten in relatieve zin				
O.b.v. RTS 30-09-2017				
	Primo jaar	Verwachte omvang voorziening (exclusief kostenvoorziening) primo jaar (in € 1.000)	Verwacht kostenniveau (in € 1.000)	Kosten als percentage van de voorziening
Huidige situatie	2018	1.610.091	1.820	0,11%
Over 5 jaar	2023	1.272.622	1.883	0,15%
Over 10 jaar	2028	979.973	1.945	0,20%
Over 15 jaar	2033	711.783	1.946	0,27%
Over 20 jaar	2038	468.509	1.889	0,40%

Conclusie: de komende 10 jaar is de technische voorziening toereikend om de kosten efficiënt over om te slaan. Het triggerniveau van 0,25% wordt naar verwachting rond 2030 bereikt.

⁵ De contante waarde van de toekomstige kosten wordt berekend op basis van de reële rentecurve. Hierdoor wordt impliciet rekening gehouden dat de kosten stijgen met de verwachte inflatie.

⁶ In de verwachte voorziening wordt geen rekening gehouden met indexaties en/of kortingen.

Kosten per deelnemer

Hoe hoger de kosten per deelnemer, hoe groter de kans dat de toeslagverlening wordt aangetast. Gezien het gesloten karakter van het fonds (geen instroom van nieuwe deelnemers) worden bij de beoordeling hiervan de kosten omgeslagen over het totaal aantal deelnemers, dat wil zeggen gepensioneerden en slapers.

Trigger: de kosten per deelnemer dienen niet meer te bedragen dan €350 per deelnemer⁷.

De kosten⁸ per deelnemer zijn bepaald door de verwachte kosten in een jaar uit het model van de kostenvoorziening te delen door de totaal verwachte omvang van de populatie in het betreffende jaar. Het verwachte kostenniveau voor 2018 is gebaseerd op de begroting van het fonds, de verwachte kosten in volgende jaren zijn op basis van dit kostenniveau naar de toekomst geprognosticeerd. Hierbij is rekening gehouden met onder andere de verwachte bestandsontwikkelingen en inflatie.

Volgens de definitie van de Pensioenfederatie worden de kosten per deelnemer bepaald door de kosten te delen door het totaal van de actieve deelnemers (in het geval van SPT slechts enkele arbeidsongeschikten) en de gepensioneerde deelnemers. Voor SPT, dat een gesloten fonds is, is het relevanter om te kijken naar de kosten gedeeld door alle deelnemers (dat wil zeggen arbeidsongeschikte deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden), zoals aangegeven in de laatste kolom in de tabel hieronder.

Kosten per deelnemer						
	Jaar	Verwacht kostenniveau	Verwacht aantal gepensioneerden	Kosten per gepensioneerde	Verwacht totaal aantal deelnemers	Kosten per deelnemer
Huidige situatie	2018	1.820.000	4.321	421	6.872	265
Over 5 jaar	2023	1.883.000	5.084	370	6.506	289
Over 10 jaar	2028	1.945.000	5.652	344	6.091	319
Over 15 jaar	2033	1.946.000	5.546	351	5.575	349
Over 20 jaar	2038	1.889.000	4.890	386	4.890	386

Conclusie: de kosten per deelnemer zullen de komende 10 jaar geleidelijk toenemen, maar niet tot het niveau dat de kans op toeslagverlening wordt aangetast.

⁷ Ter vergelijking: uit de LCP Kostenbenchmark studie 2016 blijkt dat de kosten voor fondsen tussen de 1.000 en 10.000 deelnemers gemiddeld € 366 per deelnemer bedragen (excl. slapers).

⁸ De kosten betreffen de totale kosten van het fonds exclusief de kosten voor vermogensbeheer.

Overzicht triggers

	Criterium	Trigger	Resultaat toekomstanalyse	Oordeel bestuur
Kosten				Voldoet
Kosten voorziening	Hoogte van de voorziening (% TV)	Maximaal 5% van TV	2017: 3,3% TV 2027: 4,0% TV	Voldoet
Kosten in relatieve zin	Hoogte van jaarlijkse kosten (% TV)	Maximaal 0,25% van TV	2018: 0,11% TV 2028: 0,20% TV	Voldoet
Kosten per deelnemer	Kosten per deelnemer (gepensioneerden en slapers)	Maximaal €350	2018: €265 2028: €319	Voldoet

In bovenstaand overzicht zijn de triggers samengevat. De conclusie is dat het fonds voldoet aan de triggerniveaus die zijn vastgesteld om het kostenniveau te beoordelen.

4. Evenwichtige belangenafweging

Kernvraag: Is de organisatie en inrichting van SPT dusdanig dat evenwichtige belangenafweging mogelijk is?

Governance

Betrokkenheid van de deelnemers bij de bestuursorganen van SPT (al of niet als mede-beleidsbepaler) helpt bij de afweging van belangen.

Trigger: ter beoordeling van dit criterium wordt uitgegaan van een kwalitatieve beoordeling door het bestuur.

SPT heeft een bestuursstructuur gekozen die passend is bij de aard en organisatie van het fonds. Het bestuur bestaat uit vier personen, waarvan twee bestuurders - bij voorkeur - tandarts-deelnemer zijn en twee bestuurders professioneel zijn. Er is een raad van toezicht ingesteld en er is een verantwoordingsorgaan bestaande uit gewezen deelnemers en gepensioneerden.

Het afgelopen jaar is de governance structuur onderwerp van discussie geweest tussen de verschillende organen van het fonds (bestuur, VO en RvT), alsmede de beroepspensioenvereniging (BPVT). Dit heeft in oktober 2017 geleid tot aanvullende afspraken met BPVT.

Conclusie: door een combinatie van professionals en participatie vanuit de achterban in de bestuurslagen is SPT wordt deskundigheid en belangenbehartiging op bestuursniveau gewaarborgd. Naar het oordeel van het bestuur is de continuïteit van bestuur, alsmede de wijze van samenwerking met VO, RvT en BPVT, de komende jaren gewaarborgd.

Communicatie en draagvlak deelnemers

Communicatie met de deelnemers is het instrument om in contact te treden met de deelnemers zodat de deelnemers vragen kenbaar kunnen maken en SPT verslag kan doen van het reilen en zeilen van het fonds. Hiermee wordt het draagvlak onder de deelnemers geborgd.

Trigger: ter beoordeling van dit criterium wordt uitgegaan van een kwalitatieve beoordeling door het bestuur.

SPT streeft naar open en transparante communicatie. Het bestuur neemt zijn verantwoordelijkheid door beleidsvragen van deelnemers zelf te beantwoorden. SPT informeert de deelnemers door middel van een nieuwsbrief en een actief onderhouden website. Jaarlijks wordt op een deelnemersvergadering tekst en uitleg

gegeven over beleid en resultaat. Daarnaast is er frequente en intensieve interne communicatie tussen het bestuur, verantwoordingsorgaan, raad van toezicht en de beroepspensioenvereniging.

Het beleid van het bestuur en de governance situatie is uitgebreid besproken tijdens de deelnemersvergadering in juni 2017. De leden hebben hierin hun steun uitgesproken voor het beleid van het bestuur in deze.

Conclusie: er is voldoende communicatie met de achterban om evenwichtige belangenafweging te faciliteren, en draagvlak bij de deelnemers te waarborgen.

Overzicht triggers

	Criterium	Oordeel bestuur
Organisatie en governance		Voldoet
Governance	Kwalitatieve beoordeling	Voldoet
Communicatie en draagvlak	Kwalitatieve beoordeling	Voldoet

In bovenstaand overzicht is de beoordeling samengevat. De conclusie is dat het fonds voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld om governance en organisatie te beoordelen.

5. Samenvatting en conclusies

Door middel van een evaluatie van een aantal kenmerkende risico's van het fonds is de vraag beantwoord of het pensioenfonds als uitvoeringsvorm nog steeds optimaal is om de strategie van SPT in de praktijk te brengen en de missie te verwezenlijken.

Kernvragen bij de evaluatie zijn:

1. **Haalbaarheid van de missie:** Kan SPT haar missie van uitzicht op 1,15% verhoging op lange termijn waarmaken? Met andere woorden, kan SPT voldoende beleggingsrisico nemen om de beoogde verhoging mogelijk te maken en tegelijkertijd de kortetermijnrisico's doorstaan?
2. **Aanvaardbaar kostenniveau:** Zijn de kosten laag genoeg (zowel in relatieve als in absolute zin) om uitholling van de beoogde toeslagverlening te voorkomen en is de kostenvoorziening toereikend?
3. **Borging van organisatie en governance:** Is de organisatie en governance dusdanig gewaarborgd dat evenwichtige belangenafweging mogelijk is?

Ter beoordeling van deze kernvragen heeft het fonds criteria en triggerniveaus geformuleerd die eens per jaar worden geactualiseerd. Naar aanleiding hiervan komt het fonds tot de volgende conclusie:

1. De missie van SPT kan de komende jaren voldoende worden waargemaakt, en het fonds kan voldoende beleggingsrisico nemen om de toeslagverlening mogelijk te maken.
2. De hoogte van de kostenvoorziening is toereikend om de kosten tot in de verre toekomst te dragen. Met de krimp van het fonds stijgen de kosten per deelnemer slechts weinig.
3. Er is voldoende participatie en contact met de deelnemers om te 'weten wat er speelt' en evenwichtige belangenafweging te faciliteren.

Het bestuur constateert dat het (beroeps)pensioenfonds nog steeds een goede uitvoeringsvorm is om, gegeven de strategie, de missie te verwezenlijken. SPT zal de komende vijf tot tien jaar niet in een situatie komen die zou leiden tot een noodgedwongen liquidatie of een noodzakelijke omvorming van het fonds.

SPT is zich echter bewust van het feit dat de levensduur van het fonds eindig is. Het fonds zal deze analyse daarom jaarlijks actualiseren. Tevens is het bestuur voornemens in 2018 nader onderzoek te doen naar andere uitvoeringsvormen.

Mocht een van de criteria niet langer voldoen aan het vereiste triggerniveau dan zal dit aanleiding vormen voor nader overleg met de fondsorganen.